

Parçada Anlam - 4 (Ana Düşünce - Ana Duygu - Konu - Başlık - Yardımcı Düşünce)

1 ve 2. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Ebru, geleneksel Türk el sanatlarından biridir. Bu sanat, yoğunluğu artırılmış su yüzeyine fırça yardımıyla boyaların serpilmesi sonucunda elde edilen renkli desenin kâğıda aktarılmasıyla oluşur. Ebru sanatında suyun yoğunluğunu ayarlamak için sahlep, denizkadayıfı gibi malzemeler kullanılır. Bu suyun üzerine topraktan elde edilen, suda erimeyen boyalar serpilir. Kullanılan suyun ve boyaların ayarının yapılması, bu sanatın en zor aşamasıdır. Bu nedenle ebru, ancak bir ustanın tecrübelerinden istifade edilerek öğrenilebilir. Ebru sanatının ilk kim tarafından yapıldığı belli değildir ancak ilk olarak Türkistan'da ortaya çıktığı tespit edilmiştir.

1. Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Ebru sanatında ne tür boyalar kullanılır?
- B) Ebru sanatının en zor aşaması nedir?
- C) Ebru sanatında kullanılan fırçalar neden yapılır?
- D) Ebru sanatı ilk nerede ortaya çıkmıştır?

2. Aşağıdakilerden hangisi bu metnin anahtar sözcüklerinden biri değildir?

- A) Ebru
- B) Sanat
- C) Boya
- D) Sonuç

3. Günaydın tavuklar, horozlar!

Artık memnunum yaşamaktan

Sabah erken kalktığım zaman

Siz varsınız;

Gündüz, işim var, arkadaşlarım,

Gece, yıldızlar var, karım var,

Günaydın tavuklar, horozlar!

Bu dizelere hâkim olan tema aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşama sevinci
- B) Dostluğa özlem
- C) Aile sevgisi
- D) Hayvan sevgisi

4. Bir milleti geçmişten geleceğe taşıyan en önemli unsur dildir. Dil sayesinde toplumun geçmişteki değerleri, fikirleri ve yaşayış biçimleri bugüne, bugünden de yarına taşınır. Dil, insanın geçmişini öğrenmesinde önemli bir araçtır.

Bu parçada dilin hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) Kültürel öğeleri gelecek nesillere aktarma
- B) İnsanlar arasındaki bağı kuvvetlendirme
- C) Toplumun değişmesine yardımcı olma
- D) Toplumsal düzeni koruma

5 ve 6. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Geleneksel Türk evlerinde kapıların üzerinde bulunan tokmakların bir görüntü zenginliği olmanın ötesinde işlevleri vardır. Ev halkının geldiği yeri, ev sahibinin hangi meslekle uğraştığını ve ailenin ekonomik durumunu yansıtır kapı tokmaklarındaki ayrıntılar. Çok basit şekilde olanlarının yanı sıra küçük birer sanat eseri olarak değerlendirilebilecek örnekleri de mevcuttur. Tokmaklarda çoğunlukla el şeklinin tercih edilmesi insan elinin, bolluğu ve bereketi temsil etmesi inanişine dayanır.

5. Bu parçaya göre geleneksel Türk evlerindeki kapı tokmakları aşağıdakilerden hangisi ile ilgili bilgi vermez?

- A) Evde yaşayanların nereden geldiği
- B) Ev sahibinin mesleği
- C) Evde kaç kişinin bulunduğu
- D) Evde yaşayanların maddi durumu

6. Geleneksel Türk evlerinin kapılarındaki tokmalarda el şeklinin tercih edilme nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kapı çalınırken tokmakların elle tutuluyor olması
- B) Elin, bereketin sembolü olduğuna inanılması
- C) Kullanımının daha kolay olması
- D) Diğer şekillerin yapımında zorluk çekilmesi

Parçada Anlam - 4 (Ana Düşünce - Ana Duygu - Konu - Başlık - Yardımcı Düşünce)

7. Doğanın en önemli bileşeni, yeşil örtü yani bitkiler dünyasıdır. Bu düşünceden hareketle bitkileri tanımanın, onlarla dost olmanın ve onları insanlara sevdirmenin en büyük hayır işlerinden biri olacağını düşündüm ve bu botanik bahçesini kurdum. Bu bahçeyle, insanlara bitkilerin dünyasını tanıtmaya ve onları bitkiler konusunda bilinçlendirmeye çalışıyoruz.
- Bu parça aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?**
- A) Botanik bahçeniz ne zaman kuruldu ve nasıl büyüdü?
B) Bitkiler için çok emek harcıyorsunuz?
C) Bu botanik bahçesini niçin kurdunuz?
D) İnsanlara doğa sevgisi kazandırmak için neler yapılmalıdır?

8 ve 9. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Türküler, halkın sözlü geleneğinde oluşmuş ürünlerdir. Çağdan çağa, bölgeden bölgeye içeriğinde ve biçiminde değişiklik olabilir. Belli bir ezgiyle söylenir. Türkülerde toplumun tüm kesimlerini ilgilendiren sosyal olaylara yer verilebileceği gibi şahısların yaşadığı duygulara da yer verilebilir. Türküler, başlangıçta söyleyeni belli olan ancak zamanla asıl sahipleri unutilan yani anonimleşen ürünlerdir. Anonimleşerek halkın malı olan bu ürünler, halkın dilinde dolaşa dolaşa farklı coğrafyalara yayılır. Onların oluşmasında ve yayılmasında saz şairlerinin büyük emekleri vardır. Saz şairi (âşık) toplumda gördüğü, işittiği ya da yaşadığı olayları yeteneği ölçüsünde saz eşliğinde dile getirir, toplumun beğenisine sunar. Türküleri oluştururken halkın konuştuğu Türkçeyi kullanır. Unutilan, günümüzde kullanılmayan pek çok kelime türkülerde canlılığını korur.

8. **Bu parçaya göre türkülerin oluşumunda katkı sağlayan kişiler aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Saz şairleri
B) Toplumun ileri gelenleri
C) Yaşlı bilgiler
D) Halkın seçtiği kişiler
9. **Bu parçada türkülerle ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?**
- A) Toplumsal olayların ve kişisel duyguların konu edildiğine
B) Halk diliyle oluşturulduğuna
C) Saz eşliğinde söylendiğine
D) Konularına göre farklı isimlerle anıldığına

10. Tatlı diller şekerleşir
Mutluluk kalbe yerleşir
Eller, gönüller birleşir
Bugün bayram sabahıdır
- Bu dörtlüğe getirilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Gelin Birlik Olalım
B) Bayram Sevinci
C) Tatlı Dil
D) Hep Birlikte Mutluyuz

11. Ünlü bir filozofa sormuşlar:
— Servet ayaklarınızın altında olduğu hâlde neden bu kadar fakirsiniz?
Filozof cevap vermiş:
— Ona ulaşmak için başkalarına boyun eğmek lazım da ondan.
- Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Filozoflar yoksulluğu seven insanlardır.
B) Onurlu yaşamak, zenginlikten önemlidir.
C) Servet, dünyadaki en önemli varlıktır.
D) Hem filozof hem zengin olunmaz.

12. Lokman Hekim'e "Hastalarımıza ne yedirelim?" diye sorduklarında şu cevabı vermiş: Acı söz yedirmeyin de ne yedirirseniz yedinin.
- Bu parçada vurgulanmak istenen düşünce aşağıdakilerden hangisidir?**
- A) Hastalar beslenmelerine dikkat etmelidir.
B) Hasta olunca mutlaka doktora gidilmelidir.
C) Hasta bakımında dikkatli davranmak gerekir.
D) Bir hastanın iyileşmesi için moral çok önemlidir.

